

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PrO.I-0911/214/2009 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 3 czerwca 2009 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności § 3 uchwały Nr XXIV/155/2009 Rady Gminy Radomsko z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz określenia zasad usytuowania punktów sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Radomsko

Na podstawie art. 86 oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) stwierdzam nieważność § 3 uchwały Nr XXIV/155/2009 Rady Gminy Radomsko z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz określenia zasad usytuowania punktów sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Radomsko.

Uzasadnienie

Rada Gminy Radomsko w dniu 22 kwietnia 2009 r. podjęła uchwałę Nr XXIV/155/2009 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz określenia zasad usytuowania punktów sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Radomsko.

Uchwałę doręczono organowi nadzoru w dniu 4 maja 2009 r.

Uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i 3, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, ze zm.).

W § 3 uchwały Rada postanowiła, że sprzedaż napojów alkoholowych nie może odbywać się:

- 1) z przyczep campingowych;
- 2) w kioskach i punktach handlowych, w których sprzedaż odbywa się przez okienko;
- 3) w sprzedaży obwoźnej.

Rada Gminy nie udzieliła wyjaśnień organowi nadzoru w sprawie zakwestionowanego postanowienia § 3 uchwały.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy ma prawo i obowiązek ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, zaś na podstawie ust. 2 tego przepisu – zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Rada powinna mieć też na uwadze przepisy ust. 3 i 4 art. 12 ustawy, określające tryb i zasady, które należy uwzględnić w zakresie tej regulacji.

Z kolei na podstawie art. 14 ust. 6 tej ustawy Rada Gminy może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w innych niewymienionych w ustawie miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, ze względu na ich charakter.

W ocenie organu nadzoru przepis art. 14 ust. 6 nie upoważnia Rady Gminy do wprowadzenia stałych i generalnych zakazów, o których mowa w § 3 uchwały.

Z brzmienia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a szczególnie z jej art. 14 wynika, iż w polskim systemie prawnym nie istnieje całkowity zakaz spożywania alkoholu. Zakaz ten wprowadzają przepisy ustawy i dotyczy on ściśle oznaczonych miejsc. Taki charakter regulacji jednoznacznie świadczy o tym, iż zakaz spożywania napojów alkoholowych ma charakter wyjątku od zasady dopuszczalności ich spożywania. Ustawa wyznaczając miejsca, w których nie wolno spożywać tych napojów, wskazuje, iż zakaz taki podyktowany jest szczególnym charakterem danego obszaru bądź obiektu.

Art. 14 ust. 6 upoważnił Radę Gminy do rozszerzenia katalogu miejsc, w których zabrania się spożywania napojów alkoholowych, zastrzegając jednak, iż wprowadzenie czasowego lub stałego zakazu ich spożywania może dotyczyć tylko tych obiektów lub obszarów gminy, których charakter uzasadnia podjęcie takiego działania. Przesłanka szczególnego charakteru obiektu bądź

miejsca oznacza, iż rada gminy, do której niewątpliwie należy ocena, gdzie i na jaki okres wprowadzić zakaz spożywania napojów alkoholowych, nie ma pełnej dowolności w wyborze tych miejsc.

Ponadto uchwała Rady Gminy wprowadzająca czasowy lub całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, winna dokładnie określać miejsce, obiekt lub określony obszar gminy oraz ich charakter uzasadniający wprowadzenie takiego zakazu.

Upoważnienie dla Rady Gminy do wprowadzenia stosownych zakazów, służyć ma nie generalizacji, ale jedynie poszerzeniu zakazu stosowania tego typu zakazów także na inne miejsca, obiekty lub obszary nieobjęte wyliczeniem określonym w art. 14 ust. 1-5 ustawy i to wyłącznie o tyle, o ile okaże się to uzasadnione ze względu na ich charakter. Należy więc przyjąć, że przepisy prawa miejscowego wydane na podstawie art. 14 ust. 6 powołanej ustawy nie mogą być formułowane jako normy ogólne w stosunku do norm samej ustawy.

Oznacza to, że rada może poszerzyć wymieniony w ustawie katalog miejsc publicznych, w których obowiązywać będzie zakaz, ale nie może tego uczynić w sposób generalny. Musi zindywidualizować miejsce ze względu na jego charakter.

Chęć przeciwdziałania alkoholizmowi czy też zapewnienia ładu i bezpieczeństwa publicznego nie może przeważać nad konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej.

Kreując generalny zakaz sprzedaży napojów alkoholowych Rada Gminy wykracza poza upoważnienie ustawowe wskazane w art. 14 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wobec powyższego należy uznać, że Rada Gminy Radomsko podejmując ww. zakazy w sposób istotny naruszyła prawo.

Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem w stopniu istotnym jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest wyłącznie na podstawie kryterium zgodności z prawem (art. 85 ustawy o samorządzie gminnym). Tak więc, w przypadku istotnego naruszenia prawa, organ nadzoru jest zobowiązany – zgodnie z dyspozycją wynikającą z ww. art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – orzec o nieważności uchwały.

W tym stanie rzeczy wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stało się konieczne i należało orzec jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki:
Jolanta Chelmińska

Do wiadomości:
Wójt Gminy Radomsko.